

คำวินิจฉัยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ที่ ๑๔/๒๕๖๘

วันจันทร์ที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

เรื่อง การเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี

ตามที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง กำหนดวันเลือกและวันรับสมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภา กำหนดวันเลือกระดับอำเภอ วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ วันเลือกระดับจังหวัด วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ และวันเลือกระดับประเทศ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ นั้น

ก่อนประกาศผลการเลือก คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องว่า นางยุพิน ตำหนิงาม ผู้มีสิทธิเลือกระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี กลุ่มที่ ๑๒ หมายเลข ๔ ผู้ถูกร้องที่ ๑ นางสาวรุ่งนภา บุญเจิม ผู้มีสิทธิเลือกระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี กลุ่มที่ ๑๒ หมายเลข ๕ ผู้ถูกร้องที่ ๒ และนางสาวอุทร แสนเมืองอินทร์ ผู้มีสิทธิเลือกระดับจังหวัด จังหวัดราชบุรี กลุ่มที่ ๑๒ หมายเลข ๑๑ ผู้ถูกร้องที่ ๓ ได้มีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังนี้

ข้อกล่าวหาที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงผู้ถูกร้องที่ ๓ สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกเพราะมิใช่บุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงาน ในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่าสิบปี อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑ (๑๒) มาตรา ๑๓ (๓) และมาตรา ๗๔

ข้อกล่าวหาที่ ๒ กระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ การลงคะแนน และผลการนับคะแนนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๗ วรรคสอง

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณารายงานการไต่สวน ตลอดจนพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ได้ความว่า ข้อกล่าวหาที่ ๑ ผู้ร้องกล่าวหาว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงผู้ถูกร้องที่ ๓ สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา กลุ่มที่ ๑๒ อันได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบอุตสาหกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน โดยผู้ถูกร้องที่ ๑ ระบุในแบบข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัคร (สว. ๓) ว่าเป็นเจ้าหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน นำสิ่งของไปแจกชาวบ้าน ผู้ยากไร้ ผู้ยากจน ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ถูกร้องที่ ๒ ระบุในแบบข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัคร (สว. ๓) ว่าเป็นจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ ช่วยเหลือชาวบ้านในอำเภอสวนผึ้ง เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ออกเยี่ยมชาวบ้าน แจกสิ่งของผู้ยากไร้ ผู้ป่วยติดเตียง และผู้ถูกร้องที่ ๓ ระบุในแบบข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัคร (สว. ๓) ว่าเป็นจิตอาสาช่วยเหลือชุมชน เคยเป็นลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงผู้ถูกร้องที่ ๓ มิใช่บุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่าสิบปี อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑ (๑๒) มาตรา ๑๓ (๓) และมาตรา ๗๔

จากการไต่สวนพยานที่ไต่สวนประกอบคนที่ ๑ ซึ่งเป็นพนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดราชบุรี และพยานที่ไต่สวนประกอบคนที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับอำเภอ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ลต ๐๐๑๒/ว๖๙๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ แจ้งแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับอำเภอดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ กรณีการมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่าสิบปีนับถึงวันสมัคร ตามมาตรา ๑๓ (๓) ให้ตรวจสอบจากหนังสือรับรองตนเองของผู้สมัครรับเลือกตามแบบ สว. ๔ พร้อมสำเนา บัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับรอง ซึ่งในการพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ถูกร้องทั้งสาม พยานที่ไต่สวนประกอบคนที่ ๒ ได้ดำเนินการตรวจสอบจากหนังสือรับรองความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในกลุ่มที่สมัครของผู้สมัคร (สว. ๔) พบว่า มีบุคคลลงลายมือชื่อเป็นผู้รับรองคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาให้แก่ผู้ถูกร้องทั้งสาม และผู้ถูกร้องทั้งสามได้ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้อง และเป็นจริงของเอกสารและหลักฐานที่ใช้ประกอบการสมัคร จากการไต่สวนพยานที่ไต่สวนประกอบคนที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรองในหนังสือรับรองความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในกลุ่มที่สมัคร (สว. ๔) ให้แก่ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ให้ถ้อยคำว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ เคยประกอบอาชีพ จักสานไม้รวกในหมู่บ้านตั้งแต่มีการจัดตั้งกลุ่มจักสานในหมู่บ้านเป็นเวลามากกว่า ๒๐ ปี จากการไต่สวนพยานที่ไต่สวนประกอบคนที่ ๔ ซึ่งเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรองในหนังสือรับรองความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในกลุ่มที่สมัคร (สว. ๔) ให้แก่ผู้ถูกร้องที่ ๓ ให้ถ้อยคำว่า ผู้ถูกร้องที่ ๓ เคยประกอบอุตสาหกรรม ในครัวเรือน มีอาชีพขายสินค้าแปรรูปจากผลผลิตตามฤดูกาล เช่น หน่อไม้ เห็ดโคนดองน้ำปลา และกล้วยฉาบ เป็นเวลามากกว่า ๑๐ ปี จากการไต่สวนพยานที่ไต่สวนประกอบคนที่ ๕ ซึ่งเป็นผู้อยู่ในพื้นที่ตำบลท่าเคย อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ให้ถ้อยคำว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ เคยประกอบอาชีพจักสานไม้รวก ซึ่งเป็นสินค้าโอท็อป (หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์) ของหมู่บ้านเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ ปี และพยานที่ไต่สวนประกอบคนที่ ๖ ซึ่งเป็นผู้อยู่ในพื้นที่ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ให้ถ้อยคำว่า ผู้ถูกร้องที่ ๓ ประกอบอาชีพแปรรูปหน่อไม้ และผลผลิตการเกษตรตามฤดูกาลเป็นเวลามากกว่า ๑๐ ปี

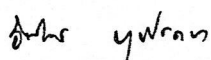
เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ได้จากการไต่สวนรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องทั้งสามได้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา กลุ่มที่ ๑๒ อันได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน โดยผู้ถูกร้องทั้งสามได้ระบุในแบบข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัคร (สว. ๓) ในทำนองเดียวกันว่า เป็นเจ้าหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จากการไต่สวนพยานที่ไต่สวนประกอบคนที่ ๓ ถึงคนที่ ๖ ซึ่งเป็นผู้อยู่ในพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันเกี่ยวกับระยะเวลาในการประกอบอาชีพของผู้ถูกร้องทั้งสามว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ เคยประกอบอาชีพจักสานไม้รวกในหมู่บ้านเป็นเวลามากกว่า ๒๐ ปี ผู้ถูกร้องที่ ๓ เคยประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน มีอาชีพขายสินค้าแปรรูปจากผลผลิตตามฤดูกาล เช่น หน่อไม้ เห็ดโคนดองน้ำปลา และกล้วยฉาบ เป็นเวลามากกว่า ๑๐ ปี เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๓ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้ “อุตสาหกรรม” หมายความว่า “วิสาหกิจซึ่งทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดลอง ทดสอบ ปรับปรุง ดัดแปลง หรือแปรรูปสินค้า” และพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้คำนิยามคำว่า “อุตสาหกรรม” หมายถึงกิจกรรมที่ใช้ทุนและแรงงานเพื่อผลิตสิ่งของหรือจัดให้มีบริการ กรณีจึงมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกร้องทั้งสามมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน ไม่น้อยกว่าสิบปี ซึ่งในการรับสมัครผู้ถูกร้องทั้งสาม ผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับอำเภอ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ได้ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ถูกร้องทั้งสาม โดยตรวจสอบจากหนังสือรับรองความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์หรือทำงานในกลุ่มที่สมัครของผู้สมัคร (สว. ๔) พบว่ามีบุคคลลงลายมือชื่อเป็นผู้รับรองคุณสมบัติให้แก่ผู้ถูกร้องทั้งสาม และผู้ถูกร้องทั้งสามได้ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องและเป็นจริงของเอกสารและหลักฐานประกอบการสมัคร ผู้อำนวยการการเลือกตั้งอำเภอ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จึงได้ประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกแยกเป็นรายกลุ่มตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๑ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามกรอบหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งอำเภอ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ทั้งนี้ตามแนวคำสั่งศาลฎีกา คดีหมายเลขดำที่ ลต สว ๑๘๕/๒๕๖๗ คดีหมายเลขแดงที่ ลต สว ๑๖๙/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ อีกทั้งไม่ปรากฏพยานหลักฐานอื่นที่ยืนยันได้ว่าการกระทำฝ่าฝืนกฎหมายตามข้อกล่าวหา ข้อเท็จจริงจึงรับฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกร้องทั้งสามกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑ (๑๒) มาตรา ๑๓ (๓) และมาตรา ๗๔

ข้อกล่าวหาที่ ๒ ผู้ร้องกล่าวหาว่า กระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ การลงคะแนน และผลการนับคะแนนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๗ วรรคสอง จากการไต่สวนผู้ร้องให้ถ้อยคำตามข้อเท็จจริงในคำร้องและให้ถ้อยคำเพิ่มเติมว่า ตนเห็นว่าการรับสมัครผู้ถูกร้องทั้งสามซึ่งมีประสบการณ์ทำงานเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แต่มาสมัครในกลุ่มผู้ประกอบการ อุตสาหกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน และได้เป็นผู้มีสิทธิเลือกในระดับจังหวัด ทำให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่ประสงค์จะร้องคัดค้านในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาอื่น ๆ แต่อย่างไร

เห็นว่า ผู้ร้องมิได้ประสงค์จะร้องคัดค้านว่ากระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาอื่น ๆ เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพียงแต่เห็นว่ากระบวนการรับสมัครผู้ถูกร้องทั้งสามซึ่งมีคุณสมบัติไม่ตรงตามกลุ่มที่สมัคร ทำให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยจากการไต่สวนยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานว่า มีการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมายตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ประกอบกับศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๔ - ๑๕/๒๕๖๗ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง (๓) มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (๓) มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง (๓) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๗ อีกทั้งไม่ปรากฏพยานหลักฐานอื่นที่ยืนยันได้ว่าการกระทำฝ่าฝืนกฎหมายตามข้อกล่าวหา ข้อเท็จจริงจึงรับฟังไม่ได้ว่า กระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ การลงคะแนน และผลการนับคะแนนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๗ ตามคำร้อง

จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้อง

(นายอิทธิพร บุญประคอง)
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง